

Page: 21

Reach: 0

Country: SLOVENIA

Size: 216 cm2

1 / 1

● ● ● ODER

Dvojna igra do konca

KATARINA STEGNAR: **Dvojna igra.** Bunker in mreža Imagine 2020 – Arts and Climate Change. 23. 5. 2013, 60 min.

Mreža *Imagine 2020 – Arts and Climate Change* spodbuja umetniška dela, ki tematizirajo vzroke in posledice klimatskih sprememb. V svetu tako hitrih sprememb, da jih težko opazimo, kaj šele da bi jim sledili in jih upoštevali, je vprašanje, ali za trajnostni razvoj kot idejo, ki bo rešila svet, ni morda že prepozno. Preden smo jo zapopadli kot idejo, so njena izhodišča zastarala. Prehitro smo preseglji (skoraj) vse meje, živimo v nevzdržnih razmerah, tako ekoloških kot ekonomskih, in mnogim je jasno, da tako ne bo več šlo naprej. A vseeno ne naredimo nič. Kot uročeni drvimo v prepad, okamneli strmimo v posledice preteklih in sedanjih dejanj kot žival boljši v žaromete proti njej drvečega avta in se ne premakne niti za milimeter. Človeštvo, ki je iznašlo na tisoče uporabnih stvari, s katerimi si je olajšalo ali ozaljšalo vsakdan, s produkcijo vsega mogočega preprosto pretirava in si s tem žaga vejo, na kateri sedi.

Ljudje 21. stoletja pišemo katastrofične scenarije, danes na družbenih omrežjih in blogih angažirano kritiziramo družbo in politiko, že jutri pa poniknemo nazaj v svojo brezupno sprijaznjenost in si kot *lepe duše* poiščemo zatočišče pred krutim svetom v ironičnih komentarjih, s sarkazmom in cinizmom. Morda vemo, kako jalova so naša prizadevanja in kako hitro se neka ideja sprevže v ideologijo. Morda smo izgubili zaupanje in pridobili veliko mero dvoma do družbene akcije, saj so nas te že mnogokrat razočarale. Izkušnje nas učijo, da se lahko zanesemo le na svoj metodični dvom in sposobnost drugačne interpretacije, zato včasih ne vemo več, kaj je resnica.

Iz podobne pozicije nastopa podvojena Katarina Stegnar (s sodelovanjem dramaturginje Andreje Kopač) v *Dvojni igri*. Zaveda se, da je cinizem zgolj slab obrambni mehanizem, zaradi katerega ne naredi(mo) nič. Dvomi v svoj

cinizem in aktivizem. Načrt, kako narediti svet znosen, pa vendarle obstaja: temelji na enakosti, stabilnosti in trajnosti ter obljublja bolj pravično gospodarstvo. Katarina Stegnar ponudi alternativo. Uprizori predavanje po publikaciji *The Great Transition* neodvisne britanske organizacije The New Economics Foundation (NEF).

Zavzeto in aktivno Katarino med predavanjem neprestano prekinja cinična in skeptična Katarina kot njena sprevržena slaba vest. Podvojena Katarina uteleša potujitveni efekt, a ne le v dramskem pomenu: odtujitev od dela, odtujitev od drugih, odtujitev od narave, odtujitev od samega sebe. V stalnem sporu s seboj lahko že naslednji trenutek prekliče izgovorjeno resnico. Zato ji ne gre vsega verjeti. Pogovarja in prereka se s svojo podobo na video-projekciji, kar je posrečena prisposoba odtujenega sveta, v katerem se nahaja sodobni človek, ki prek zaslona komunicira z okoljem, tako kot bo morebiti nekoč stopal tudi v stik s samim seboj.

NEF svoje predloge za blagostanje oblikuje s pomočjo lokalnih prebivalcev, Stegnarjeva kot predavateljica pa si pomaga z občinstvom, ki ga vpelje v predstavo kot primere prekarnosti, neenakosti in izkoriščanja. Ob koncu s pomočjo štirih gledalcev ustvari model nove, boljše, čeprav nerodno razglašene družbe. Poigrava se s tehniko, z zaodrjem, njeno preklinjanje je bilo slišati celo iz preddverja **Stare elektrarne**. Performans se je nadaljeval v pogovor, prikladno naslovljen *Kaj pa kaj drugi pravijo?* Poleg performerke so na pogovoru sodelovali klimatologinja Lučka Kajfež Bogataj, član Delavsko punkerske univerze Tibor Rutar in predavatelj na ljubljanski Fakulteti za družbene vede Andrej Lukšič, ki so predstavili svoje prispevke o temah, ki jih je odprla Stegnarjeva. A tako kot njen performans tudi govornici niso ponudili enotnega sklepa. Na potezi je občinstvo.

KSENIJA ZUBKOVIĆ